Μεταναστευτική Πολιτική (ΚΚΠ12)

Λίνα Βεντούρα

ECTS 4,5

Διεθνείς μεταναστεύσεις κατά τον 20ό αιώνα. Πρόσφυγες μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Εργατική μετανάστευση προς τη Δυτική Ευρώπη κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Η οικογενειακή επανένωση. Η ανάδειξη της μετανάστευσης σε πολιτικό διακύβευμα. Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο στην Ευρώπη μετά το 1989. Η ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών κρατών-μελών της ΕΕ. Οι μετακινήσεις υψηλά εξειδικευμένων και ανειδίκευτων στη σύγχρονη Ευρώπη. Η φοιτητική μετανάστευση. Η πολιτική της ΕΕ.

- Μετακινήσεις προς τη Νότια και Ανατολική Ευρώπη μετά το 1989. Μετανάστευση προς την Ελλάδα. Νομικές και κοινωνιολογικές κατηγορίες μεταναστών. Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο. Η πολιτική της Ελλάδας.
- Ρατσισμός και ξενοφοβία. Θεσμικές και άτυπες διακρίσεις. Στερεότυπα και ΜΜΕ.
- Διεθνείς, υπερεθνικές και εθνικές πολιτικές. Έλεγχος ροών και συνόρων. Νόμοι και προγράμματα νομιμοποίησης. Παράγοντες και πολιτικές ένταξης. Αγορά εργασίας, ένταξη και κοινωνικός αποκλεισμός. Πολιτογράφηση και πολιτικά δικαιώματα. Εγκληματικότητα, εγκληματοποίηση. Εμπορία ανθρώπων και αντεγκληματική πολιτική. Κέντρα υποδοχής και κράτησης.
- Η "δεύτερη" γενιά. Νομικό καθεστώς, ιθαγένεια, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα. Εκπαιδευτική πολιτική, πολιτικές ένταξης στην αγορά εργασίας και το ζήτημα της κοινωνικής κινητικότητας.

Στόχοι:

Η κατανόηση:
α. των τρόπων και των μηχανισμών με τους οποίους τα κράτη επηρεάζουν τις πληθυσμιακές ροές και την ένταξη ή τον αποκλεισμό των μεταναστών
β. της μεταβολής της ορολογίας και των πολιτικών των κρατών
γ. των επιπέδων/φορέων χάραξης πολιτικών (διεθνείς οργανισμοί, ΕΕ, κεντρική κρατική

εξουσία, τοπική εξουσία)
Η κριτική ανάλυση της νομικής και κοινωνικής κατηγοριοποίησης των μεταναστών

Προσδοκώ μενα Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Η κατανόηση της ιστορικότητας και της περιπλοκότητας του μεταναστευτικού φαινομένου και των μεταναστευτικών πολιτικών
Η ικανότητα σύνδεσης συγκεκριμένων πολιτικών με τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειές τους
Η ικανότητα διάκρισης μεταξύ πολιτικής ρητορείας και πρακτικής, μεταξύ σχεδιασμού και εφαρμογής

Δομή:

13 εβδομαδιαία τρίωρα μαθήματα με παρουσίαση θεματικών και παραδειγμάτων από τη διδάσκουσα και συζήτηση με τους φοιτητές/τριες

Αξιολόγηση:

Γραπτή εξέταση.
Οι φοιτητές/τριες που επιθυμούν να εμβαθύνουν στο μάθημα μπορούν, μετά από συνεννόηση με τη διδάσκουσα, να εκπονήσουν εργασία (2000-5.000 λέξεις), η οποία -εφόσον είναι προβιβάσιμη- θα ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση κατά 50%.

Βιβλιογραφία

1. Γκόλντιν Ι., Τζ. Κάμερον, Μ. Μπαλαρατζάν (2013), Αυτοί δεν είναι σαν εμάς. Το παρελθόν και το μέλλον της μετανάστευσης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο.
2. Μαρούκης Θ. (2010), Οικονομική μετανάστευση στην Ελλάδα. Αγορά εργασίας και κοινωνική ένταξη, Παπαζήσης, Αθήνα.

3. Μπάγκαβος Χ., Δ. Παπαδοπούλου (επιμ.) (2006), Μετανάστευση και ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία, Gutenberg, Αθήνα.
4. Παύλου Μ., Δ. Χριστόπουλος (επιμ.) (2004), Η Ελλάδα της μετανάστευσης. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη, Κριτική, Αθήνα.